

Sygn. akt X P 370/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Garncarz

Protokolant: Dorota Wabnitz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 kwietnia 2017 r we W.

przy udziale -----

sprawy z powództwa E. D., M. D. (1)

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o wynagrodzenie

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powódek kosztami postępowania.

UZASADNIENIE

Powód S. D. (1) pozwem wniesionym do Sądu w dniu 26.01.2011 r. /prezentata k.1/, skierowanym przeciwko stronie pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa /k. 38-43, 61-63/ domagał się zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 26.495,00 zł tytułem należności za niewypłacone ryczałty za noclegi, wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenia na jego rzecz od strony pozwanej kwoty 6.314,00 zł tytułem wynagrodzenia za przepracowane godziny nadliczbowe wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

od kwoty 124,00 zł od dnia 11.05.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 1.009,00 zł od dnia 11.06.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 279,00 zł od dnia 11.07.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 541,00 zł od dnia 11.08.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 706,00 zł od dnia 11.09.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 1.138,00 zł od dnia 11.10.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 550,00 zł od dnia 11.11.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 1.195,00 zł od dnia 11.12.2008 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 35,00 zł od dnia 11.01.2009 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 346,00 zł od dnia 11.02.2009 r. do dnia zapłaty;

od kwoty 391,00 zł od dnia 11.03.2009 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż od dnia 01.09.2005 r. do dnia 26.02.2009 r. był zatrudniony u strony pozwanej na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie równoważnego czasu pracy. Miejszem wykonywania pracy powoda była siedziba strony pozwanej znajdująca się w (...) (...).

Powód podał, iż na polecenie pracodawcy wykonywał zadania służbowe poza siedzibą strony pozwanej, tj. we F., B., L., H., N., C., H., A. i W. B. Państwem docelowym podróży służbowych była H..

W zakresie roszczenia o wypłatę wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych powód wskazał, iż był zatrudniony u strony pozwanej w pełnym wymiarze czasu pracy w systemie równoważnego czasu pracy. Ilość przepracowanych przez powoda godzin nadliczbowych została obliczona w oparciu o dąraporty, z których wynika rzeczywisty czas pracy. Czas pracy powód wyliczył na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców oraz kodeksu pracy.

Powód wynagrodzenie z tytułu przepracowanej godziny nadliczbowej wyliczył na 8,9 zł. Podstawę tego wyliczenia stanowią przepisy Regulaminu Wynagradzania, który określał zasadnicze wynagrodzenie miesięczne powoda w kwocie od 1.500,00 zł do 3.000,00 zł (II grupa pracowników – kierowca w transporcie międzynarodowym). Przy obliczeniu nadgodzin powód przyjął, że w danym miesiącu powinien przepracować 168 godzin, a pozostałe godziny pracy stanowią godziny nadliczbowe płatne wraz z dodatkiem wynoszącym 50 % bądź 100 %.

Sprawa powoda S. B. została w trybie art. 219 k.p.c. połączona ze sprawami z powództwa innych powodów M. U., Z. D., M. K. (1) i T. T. o wynagrodzenie przeciwko stronie pozwanej i prowadzona pod sygnaturą IV P 89/10 przed Sądem Rejonowym IV Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

Zarządzeniem z dnia 28.03.2011 r. Przewodniczący IV Wydziału Pracy Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej, w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości dot. właściwości Sądów Pracy, przekazał akta sprawy IV P 89/10 zgodnie z nową właściwością tut. Sądowi. Sprawa została wpisana pod sygnaturę X P 420-11. /k.327 akta sprawy X P 420-11/.

Na rozprawie w dniu 22 marca 2012 roku w sprawie X P 420/11 pełnomocnik powoda oświadczył, że S. D. (1) zmarł w dniu 13 marca 2012 r. Na tej podstawie tut. Sąd wyłączył sprawę powoda S. D. (1) i postanowił prowadzić ją pod sygnaturą X P 370/12. Postanowieniem z dnia 01 czerwca 2012 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie do czasu przedłożenia przez pełnomocnika zmarłego powoda aktu zgonu S. D. (1) /k. 143/. Pismem z dnia 17 kwietnia 2013 roku /k. 153-154/ pełnomocnik E. D. i M. D. (1) wniósł o podjęcie zawieszzonego postępowania, przedkładając do akt sprawy postanowienie Sądu Rejonowego w Świebodzinie Wydział I Cywilny z dnia 09.08.2012 r. /k. 156/ stwierdzające nabycie spadku po zmarłym powodzie S. D. (1) przez żonę powoda – E. D. oraz córkę – M. D. (1). Z uwagi na powyższe i wolę kontynuowania procesu po zmarłym powodzie przez jego spadkobierców tut. Sąd postanowił podjąć postępowanie i prowadzić je z udziałem następców prawnych powoda, tj.: E. D. i M. D. (2).

Pismem procesowym z dnia 19 stycznia 2015 r. (k. 559-561) pełnomocnik powódek wniósł o zasądzenie na rzecz powódki E. D. kwoty 16.404,50 zł oraz na rzecz powódki M. D. (1) kwoty 16.404,50 zł z uwagi na fakt, że postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Świebodzicach Wydział Cywilny dokonał stwierdzenia nabycia spadku po zmarłym S. D. (1).

Z dniem 19 maja 2014 r. powódka M. D. (1) uzyskała pełnoletność i udzieliła pełnomocnictwa R. G. podtrzymując dotychczasowe czynności w sprawie pełnomocnika.

Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2017 r. pełnomocnik powódek podtrzymał żądanie pozwu w zakresie żądania wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych natomiast cofnął żądanie w zakresie żądania należności z tytułu podróży służbowych w kwocie 26.495 zł

Na rozprawie w dniu 7 marca 2017 r. Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa i nie obciążył powódek kosztami postępowania w zakresie cofniętego powództwa.

Na rozprawie w dniu 7 marca 2017 r. również Przewodniczący zarządził zwrot pozwu w zakresie żądania zgłoszonego w piśmie procesowym z dnia 24 stycznia 2017 r.

Strona pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. w odpowiedziach na pozew /k.94-102 akta sprawy IV P 89-10/ wniosła o oddalenie powództw w całości, a także zasądzenie na jej rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, iż w okresie objętym zakresem pozwu wypłaciła powodowi, zgodnie z warunkami wynagradzania ustalonymi w umowie o pracę oraz regulaminie wynagradzania, należności z tytułu ryczałtów za noclegi w trakcie podróży służbowych, jak również wynagrodzenie z tytułu przepracowanych godzin nadliczbowych. Powód otrzymał po 22 euro za każdą dobę tytułem diety za dzień pracy spędzony w podróży poza granicami kraju oraz 20 euro z tytułu ryczałtu za nocleg spędzony poza granicami kraju, co w ocenie strony pozwanej jest zgodne z przepisami prawa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01.09.2005 r. strona pozwana zawarła z powodem S. D. (1) umowę o pracę na okres próbny od 01.09.2005 r. do 30.11.2005 r., na stanowisku kierowca w transporcie międzynarodowym, w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie równoważnego czasu pracy, z miejscem wykonywania pracy w miejscu wykonywania zlecenia.

Zgodnie z załącznikiem nr I do powyższej umowy o pracę miesięczne wynagrodzenie powoda brutto ustalono w kwocie 2.000,00 zł, na które składało się:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.000,00 zł,

ryczałt za 40 godzin dyżuru w kwocie 200 zł,

ryczałt za 20 godzin nadgodzin (50%) w kwocie 300 zł,

ryczałt za 12 godzin nadgodzin (100%) w kwocie 200 zł,

ryczałt za 20 godzin w porze nocnej w kwocie 300 zł.

S. D. (1) oświadczył, że zapoznał się z regulaminem pracy i regulaminem wynagradzania obowiązującymi u strony pozwanej.

W dniu 01.12.2005 r. strona pozwana zawarła z powodem S. D. (2) umowę na czas określony 26 lat od 01.12.2005 r. do 30.12.2031 r. na stanowisku kierowca w transporcie międzynarodowym, w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie równoważnego czasu pracy, z miejscem wykonywania pracy w „miejscu wykonywania zlecenia”.

Zgodnie z załącznikiem nr I do powyższej umowy o pracę miesięczne wynagrodzenie powoda brutto ustalono w kwocie 2.000,00 zł, na które składało się:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.000,00 zł,

ryczałt za 40 godzin dyżuru w kwocie 200,00 zł,

ryczałt za 20 godzin nadgodzin (50%) w kwocie 300,00 zł,

ryczałt za 12 godzin nadgodzin (100%) w kwocie 200,00 zł,

ryczałt za 20 godzin w porze nocnej w kwocie 300,00 zł.

Aneksem nr I z dnia 24.04.2007 r. strony dokonały zmian umowy o pracę w zakresie warunków pracy i płacy, przy czym zmiana w szczególności polegała na zmianie treści załącznika nr I określającego składniki wynagrodzenia powoda, a mianowicie

miesięczne wynagrodzenie powoda brutto ustalono w kwocie 2.500,00 zł, na które składało się:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.200,00 zł,

ryczałt za 110 godzin dyżuru w kwocie 350,00 zł,

ryczałt za 20 godzin nadgodzin (50%) w kwocie 150,00 zł,

ryczałt za 12 godzin nadgodzin (100%) w kwocie 100,00 zł,

ryczałt za 100 godzin w porze nocnej w kwocie 700,00 zł.

Aneksem nr II z dnia 31.05.2007 r. strony dokonały zmian umowy o pracę w zakresie warunków pracy – systemu czasu pracy. Mianowicie strony zmieniły treść załącznika nr I określającego składniki wynagrodzenia powoda. Wynagrodzenie brutto powoda ustalono w kwocie 2.500,00 zł, na które składało się:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.750,00 zł,

ryczałt za 110 godzin dyżuru w kwocie 330,00 zł,

ryczałt za 20 godzin nadgodzin (50%) w kwocie 100,00 zł,

ryczałt za 12 godzin nadgodzin (100%) w kwocie 120,00 zł,

ryczałt za 100 godzin w porze nocnej w kwocie 200,00 zł.

Strona pozwana w dniu 04 lipca 2007 roku wypowiedziała powodowi warunki wynagrodzenia zawarte w umowie o pracę z dnia 01 grudnia 2005 roku, a mianowicie z dniem 16.07.2007 r. miesięczne wynagrodzenie powoda brutto ustalono w kwocie 2 000 zł, na które składało się:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.390,00 zł,

ryczałt za 110 godzin dyżuru w kwocie 270,00 zł,

ryczałt za 20 godzin nadgodzin (50%) w kwocie 80,00 zł,

ryczałt za 12 godzin nadgodzin (100%) w kwocie 100,00 zł,

ryczałt za 100 godzin w porze nocnej w kwocie 160,00 zł.

Oświadczeniem z dnia 16.07.2007 r. powód przyjął zaproponowane nowe warunki umowy o pracę.

Porozumieniem zmieniającym strony w dniu 27 grudnia 2007 roku ustaliły, że zawarta między nimi umowa o pracę zawarta w dniu 01.12.2005 r. z dniem 01.01.2008 r. otrzymuje nowe brzmienie o treści jak w załączniku do porozumienia.

Aneksem z dnia 30 grudnia 2008 r. strony umowy postanowiły z dniem 01.01.2009 r. zmienić warunki wynagrodzenia na następujące: miesięczne wynagrodzenie 2.000,00 zł brutto składającego się z następujących elementów:

wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 1.276,00 zł,

ryczałt za 90 godzin dyżuru w kwocie 205,00 zł,

ryczałt za 26 godzin nadgodzin (100 %) w kwocie 396,00 zł,

ryczałt za 81 godzin w porze nocnej w kwocie 123,00 zł.

Oświadczeniem z dnia 20.02.2009 r. strona pozwana rozwiązała umowę o pracę zawartą z powodem z zachowaniem 2 tygodniowego okresu wypowiedzenia.

Oświadczeniem z dnia 25.02.2009 r. strona pozwana rozwiązała z powodem umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia, jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazała na ciężkie naruszenie przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych, tj: popełnienia przez powoda wykroczenia w dniu 24.02.2009 r. polegającym na porzuceniu pracy w miejscowości B. w Holandii (baza S.) i samowolne zjechanie przez Ś. do W..

Dowód: - umowa o pracę na okres próbny z dnia 01.09.2005 r. wraz z załącznikiem /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- pisemne oświadczenie powoda S. D. (2) z dnia 01.09.2005 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- umowa o pracę z dnia 01.12.2005 r. wraz z załącznikiem /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- aneks nr I z dnia 24.04.2007 r. do umowy o pracę z dnia 01.12.2005 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- aneks nr (...) z dnia 31.05.2007 r. do umowy o pracę z dnia 01.12.2005 r. /akta osobowe powoda S. D. (2) /;

- wypowiedzenie warunków wynagrodzenia z dnia 04.07.2007 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- porozumienie zmieniające z dnia 27.12.2007 r. wraz załącznikiem /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- aneks nr (...) z dnia 30.12.2008 r. do umowy o pracę z dnia 01.12.2005 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 20.02.2009 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /;

- oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z dnia 25.02.2009 r. /akta osobowe powoda S. D. (1) /.

Zgodnie z obowiązującymi u strony pozwanej zasadami dotyczącymi urlopów każdy kierowca ma obowiązek co 4-5 tygodni zjechać do RP (Polski) na 1 tydzień (5 dni roboczych) odpoczynku. Dni te będą częściowo równoważyć przepracowane nadgodziny oraz przysługujący urlop w danym roku (kierowca wypisuje wniosek urlopowy).

Kierowcy przysługuje dodatkowo 2 tygodniowy urlop (10 dni roboczych) w ciągu roku. Kierowca powinien zgłosić odpowiednio wcześniej zamiar pójścia na urlop.

Dowód: - zasady dotyczące urlopów /akta osobowe S. D. (1) /.

Zgodnie z obowiązującymi u strony pozwanej od dnia 01.07.2005 r. zasadami naliczania diet zagranicznych i krajowych dieta za 1 pełną dobę (24h) przebywania poza RP pod warunkiem, iż kierowca pracuje w danym dniu wynosiła 42 euro.

Dieta za 1 pełną dobę (24h) przebywania poza RP, gdy kierowca ma „wolny dzień pracy” wynosiła 35 euro.

Dieta krajowa, pod warunkiem, iż kierowca pozostaje w pracy pełną dobę wynosiła 28 euro (w przypadku zjazdu do domu dieta krajowa nie będzie naliczana za kilka godzin w Polsce).

Powód S. D. (1) podpisał oświadczenie o zapoznaniu się z powyższymi zasadami oraz, że nie wnosi do nich zastrzeżeń.

Dowód : - nowe zasady naliczania diet zagranicznych i krajowych /akta osobowe powoda S. D. (1) /.

Zgodnie z obowiązującym u strony pozwanej regulaminem wynagradzania miesięczna stawka wynagrodzenia zasadniczego pracownika ustalana jest w umowie o pracę zawartej z pracownikiem (§ 7), przy czym pracodawca może w drodze zarządzenia wprowadzać dodatkowe składniki wynagrodzenia pracowników, jak np. ustalać wysokość miesięcznych ryczałtów za dyżury bądź pracę w godzinach nadliczbowych wraz z dodatkami (§ 8).

Z uwagi na obowiązujące przepisy prawne oraz skomplikowane elementy związane ze sposobem rozliczania czasu pracy kierowców znajdujących się w ciągłym ruchu, pracodawca ustala wysokość diet za podróże służbowe w sposób ryczałtowy, zgodnie z postanowieniami niniejszego paragrafu (§ 9 ust. 2).

Dla pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy w transporcie drogowym ustala się następujące ryczałtowane wysokości diet (§ 9 ust. 3):

- a) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 28 euro za diety i noclegi za całą dobę spędzoną w podróży służbowej na terytorium kraju, wypłacaną jedynie w sytuacji, gdy pracownik nie przebywa w miejscu swojego zamieszkania;
- b) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 42 euro za diety i noclegi za całą dobę spędzoną poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w podróży służbowej, wypłacaną jedynie w sytuacji, jeżeli pracownik w tym czasie pracował;
- c) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 35 euro za diety i noclegi za całą dobę spędzoną poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w podróży służbowej, jeżeli pracownik w tym czasie nie pracował.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowców wyrażają zgodę na spędzanie dziennych okresów odpoczynku oraz skróconych tygodniowych okresów odpoczynku poza bazą w pojeździe pracodawcy, o ile pojazd ten posiada odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i pojazd znajduje się na postoju. W takim przypadku przyjmuje się, że pracodawca zapewnił kierowcy bezpłatny nocleg, a pracownikowi nie przysługuje z tego tytułu żadne dodatkowe wynagrodzenie ani ryczałt za nocleg spędzony w pojeździe, przy czym pracownicy wyrażają na to zgodę (§ 9 ust. 9).

Zgodnie ze stanowiącym załącznik do regulaminu wynagradzania wykazem stanowisk i kategorii zaszeregowania pracowników strony pozwanej wynagradzanych według stawek miesięcznych, kierowca w transporcie jest zaszeregowany w kategorii II, a zatem jego miesięczne wynagrodzenie zasadnicze wynosi od 1 500 zł do 3 000 zł.

Zgodnie z aneksem z dnia 09.02.2009 r. do regulaminu wynagradzania § 9 pkt 2 regulaminu wynagradzania otrzymał następujące brzmienie:

Dla pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym ustala się następujące wysokości diet:

- a) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 10 euro za całą dobę spędzoną w podróży służbowej na terytorium kraju, wypłacaną jedynie w sytuacji, gdy pracownik nie przebywa w miejscu zamieszkania;
- b) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 35 euro za całą dobę spędzoną poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w podróży służbowej, wypłacaną jedynie w sytuacji, jeżeli pracownik w tym czasie pracował;
- c) ustala się dietę w ryczałtowej wysokości 20 euro za całą dobę spędzoną poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w podróży służbowej, jeżeli pracownik w tym czasie nie pracował.

Dotyczące powoda modyfikacje struktury wynagrodzenia i premii nie odnosiły się do ryczałtów za noclegi.

Dowód : - regulamin wynagradzania u strony pozwanej (niedatowany) wraz z załącznikiem i aneksami /białe teczki dołączone do akt z opisem – dowody/;

- oświadczenie powoda z dnia 03.10.2005 r . „odpoczynek kierowcy” /akta osobowe S. D. (1) /,
- zarządzenie zarządu strony pozwanej z dnia 15.12.2006 r . w sprawie wprowadzenia ujednoliconego regulaminu wynagradzania /k. 151/;
- załącznik – (...) struktura wynagrodzenia i premii z dnia 04.07.2007 r . /akta sprawy X P 420-11, k.233-234/;
- zeznania świadka M. D. (3) /akta sprawy X P 420-11, k.935-937/.

Zgodnie z § 9 ust. 4 obowiązującym u strony pozwanej regulaminem pracy „pracodawca prowadzi ewidencję czasu pracy pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy w transporcie drogowym wyłącznie na podstawie danych z tachografu analogowego bądź cyfrowego. Pracownik przyjmuje do wiadomości, że dane z tachografu będą stanowić wyłączną podstawę do obliczania wszelkich należności pracowniczych jak wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek za pracę w nocy itd.”.

Stosownie natomiast do § 9 ust. 5 ww. regulaminu pracy pracodawca dodatkowo prowadzi ewidencję podróży zagranicznych i krajowych kierowców na podstawie raportów (...). W celu sporządzenia takiego raportu pracownik jest zobowiązany podawać nr personalny, nr rejestracyjny, nr boczny pojazdu, imię, nazwisko, numer tygodnia, datę wagę ładunku, stan kilometrów, tankowania, wszystkie wydatki kosztowe, dane do wyliczenia diety zagranicznej, tj. dni w których będąc w delegacji pracował oraz dni w których nie pracował, diety krajowej, miejscowości załadunku i rozładunku. Raporty te służą wyłącznie obliczaniu wysokości diet krajowych i międzynarodowych oraz rozliczeniom pracodawcy z kontrahentami, a także kontroli stanu zużycia pojazdów i nie stanowią podstawy do rozliczania pracowników z tytułu należności pracowniczych (w tym celu pracownicy zobowiązani są do rzetelnego i sumiennego posługiwania się tachografami analogowymi i cyfrowymi, które są podstawowymi i jedynymi narzędziami służącymi do rozliczania czasu pracy kierowców)”.

Dowód : regulamin pracy u strony pozwanej – w aktach osobowych powoda.

Pracodawca prowadził ewidencję czasu pracy pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowcy w transporcie drogowym wyłącznie na podstawie danych z tachografu analogowego bądź cyfrowego. Powód przyjął do wiadomości, że dane z tachografu będą stanowić wyłączną podstawę do obliczania wszelkich należności pracowniczych jak wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, dodatek za pracę w nocy itd.

Pracodawca dodatkowo prowadził ewidencję podróży zagranicznych i krajowych kierowców na podstawie raportów (...). W celu sporządzenia takiego raportu pracownik jest zobowiązany podawać nr personalny, nr rejestracyjny, nr boczny pojazdu, imię, nazwisko, numer tygodnia, datę, wagę ładunku, stan kilometrów, tankowania, wszystkie wydatki kosztowe, dane do wyliczenia diety zagranicznej tj. dni w których będąc w delegacji pracował oraz dni w których nie pracował, diety krajowej, miejscowości załadunku i rozładunku. Raporty te służą wyłącznie obliczaniu wysokości diet krajowych i międzynarodowych oraz rozliczeniom pracodawcy z kontrahentami, a także kontroli stanu zużycia pojazdów i nie stanowią podstawy do rozliczania pracowników z tytułu należności pracowniczych (w tym celu pracownicy zobowiązani są do rzetelnego i sumiennego posługiwania się tachografami analogowymi i cyfrowymi, które są podstawowymi i jedynymi narzędziami służącymi do rozliczania czasu pracy kierowców)

Z uwagi na rodzaje wykonywanych przewozów i ich szczególną organizację określoną poszczególnymi zadaniami przewozowymi, do pracowników na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych zatrudnionych w międzynarodowym i krajowym transporcie drogowym towarów stosuje się zadaniowy system czasu pracy. Z uwagi na szczególne potrzeby i zasady funkcjonowania pracodawcy okres rozliczeniowy wynosi trzy miesiące (§ 21 ust. 2).

Pracownik na stanowisku kierowcy przyjmuje do wiadomości, że standardowa organizacja procesu pracy przyjęta u pracodawcy zakłada tygodniowy pobyt w Polsce co 4-5 tygodni (§ 21 ust. 3).

Dowód : - regulamin pracy u strony pozwanej (niedatowany) /biała teczka dołączona do akt z opisem – dowody/;

- zeznania świadka M. M. /akta sprawy X P 420-11, k.368/;
- zeznania świadka M. Ż. /akta sprawy X P 420-11, k.368-369/;
- zeznania świadka S. S. /akta sprawy X P 420-11, k.768-771/;
- zeznania świadka W. Z. /akta sprawy XP 420-11, k.771-774/.

W spornym okresie, to jest od stycznia 2008 r. do lutego 2009 r., powód odbywał podróże służbowe poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, do takich krajów jak Republika Federalna Niemiec (Niemcy), Królestwo Niderlandów (Holandia/Niderlandy), Republika Francuska (Francja), Królestwo Belgii (Belgia), Królestwo Hiszpanii (Hiszpania), Wielkie Księstwo Luksemburga (Luksemburg), Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (Wielka Brytania), Republika Austrii (Austria), Republika Portugalska (Portugalia) i Republika Czeska (Czechy).

Według wyliczeń opartych na tachografach oraz wydruków z programu enova 2010 powód S. D. (1) w okresie od stycznia 2008 r. do lutego 2009 r. przepracował nadliczbowo 71 godzin i 45 minut, z tego 65 godzin i 45 minut po przekroczeniu dobowej normy czasu pracy oraz 6 godzin z tytułu przekroczenia średniotygodniowej normy czasu pracy, zgodnie z prowadzoną w zakładzie strony pozwanej ewidencją czasu pracy (na podstawie wskazań tachografów – w myśl przepisów ustawy o czasie pracy kierowców).

Strona pozwana wypłaciła powodowi za okres od stycznia 2008 r. do lutego 2009 r. wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych (w formie ryczałtu) w wysokości 2.578,01 zł. Kwota niewypłaconego hipotetycznego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych powoda, tj. różnica pomiędzy wynagrodzeniem z pracę w godzinach nadliczbowych ustaloną na podstawie wydruków z tachografu elektronicznego – ewidencji czasu pracy powoda (w dwóch wariantach: I wariant - wynagrodzenie zasadnicze wg. umowy o pracę, II wariant - wynagrodzenie zasadnicze wg. regulaminu), a kwotą naliczoną przez stronę pozwaną z tytułu pracy powoda w godzinach nadliczbowych w trakcie zatrudnienia u strony pozwanej przyjęła wartość ujemną, tj. powstała nadpłata w wysokości:

- wariant I **1.800,65 zł** brutto (777,36 zł – 2.578,01 zł),
- wariant II **1.622,26 zł** brutto (955,75 zł – 2.578,01 zł).

Dowód : - wydruki z programu enova 2010 r. /pliki dokumentów dołączone do akt/,

- rozliczenia kosztów zagranicznych podróży służbowych powoda /pliki dokumentów dołączone do akt/;
- naliczenie diet i ryczałtów za noclegi zagraniczne oraz krajowe/ biała teczka dołączona do akt z opisem – dowody/;
- miesięczne karty pracy powoda /biała teczka dołączona do akt z opisem – dowody/;
- tzw. dagraporty powoda /k. 25, k. 26, k. 27, k. 28, k. 29/;
- przesłuchanie świadka E. M. /płyta CD k. 345/
- opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów M. P. z dnia 15.07.2013 r. /k.206-212/,
- opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów M. P. z dnia 03.01.2014 r. /k. 303-306/.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić jako niezasadne.

Ocenie Sądu pozostała w niniejszej sprawie ocena żądania powódek o wynagrodzenie S. D. (1) za pracę w godzinach nadliczbowych zgodnie z uzasadnieniem pozwu, gdyż postanowieniem z dnia 7 marca 2017 r. sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa tj. żądania o należności z tytułu podróży służbowych, a także zarządzeniem z dnia 7 marca 2017 r. zwrócił pozew w zakresie rozszerzonego żądania pozwu zgłoszonego pismem procesowym z dnia 24 stycznia 2017 r.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym z akt osobowych S. D. (1), albowiem żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich prawdziwości i autentyczności.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. M. /k.368, akta sprawy X P 420-11/, M. Ż. /k.368-369, akta sprawy XP 420-11/, S. S. /k.768-771, akta sprawy X P 420-11/, W. Z. /k.771-774, akta sprawy X P 420-11/, E. M. /k. 345/, albowiem były one rzeczowe, logiczne i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie. Niektóre drobne niezgodności w zeznaniach świadków, Sąd uznał za nieistotne tak dla wyniku sprawy, jak i dla oceny wiarygodności świadków, a za przyczynę takich drobnych rozbieżności uważa wpływający na pamięć upływ czasu (kilka lat) licząc od daty opisywanych przez świadków faktów.

Przede wszystkim jednak świadkowie zeznali zgodnie, że podstawą ustalania czasu pracy pracowników nie były tzw. D. lecz wydruk z tachografu, który był podstawą naliczania czasu pracy i wynagrodzenia. Przede wszystkim zeznania świadków pozostają w pełni w zgodzie z przedstawionymi przez stronę pozwaną dokumentami, w szczególności z par. 9 ust 4 Regulaminu Pracy, w którym wskazano, że podstawą ustalania czasu pracy nie są D., lecz informacje pochodzące z tachografu i to stanowi ewidencję czasu pracy pracownika.

Ustalenie takie pozostaje w pełni w zgodzie z ustawą o czasie pracy kierowców z dnia 16 kwietnia 2004 r., w brzmieniu obowiązującym w okresie pracy S. D. (1), w której w art. 25 wskazano, że ewidencja czasu pracy winna być prowadzona na podstawie wykresówek tachografów analogowych lub danych z tachografów cyfrowych. Dane przedstawione przez pracodawcę w aktach sprawy w pełni realizowały wymogi stawiane przepisami Rozporządzenia nr 3821/85 EWG w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym.

Sąd pominął w ocenie żądań powódek zeznania świadków T. B. /k.374-375 akta sprawy X P 420-11/ i M. K. (2) /k.375 akta sprawy 420-11/, gdyż zeznania ich dotyczyły roszczenia o należności z tytułu podróży służbowych, które to żądanie zostało cofnięte przez powódki.

Sąd również pominął dowód z przesłuchania świadka A. L. wobec faktu, że pełnomocnik powódek cofnął wnioski dowodowe o przesłuchanie m. in. tego świadka, gdyż świadek ten miał zeznawać na okoliczności związane z roszczeniem o należności z tytułu podróży służbowych.

Ponadto stwierdzenie okoliczności istotnych dla rozpoznania niniejszej sprawy wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego. Sąd podzielił w całości sporządzoną w niniejszej sprawie opinię biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów M. P.z dnia 15.07.2013 r. oraz opinię uzupełniającą z dnia 03.01.2014 r. /k. 206-212, 303-306/, które ocenił jako rzetelne i wyczerpujące, sporządzone zgodnie ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia zawodowego i dające odpowiedź na sformułowane w tezie dowodowej pytania. W ocenie Sądu opinia z dnia 3.01.2014 r. zawiera prawidłowe wyliczenia hipotetycznych roszczeń powoda.

Sąd dał wiarę przesłuchanym powodom w sprawie X P 420-11 /k.35-37/ M. U., M. K. (1), Z. P. i T. T., albowiem ich wypowiedzi były czytelne i tworzyły z pozostałym materiałem dowodowym spójną całość.

Pozostałe wnioski dowodowe Sąd oddalił, albowiem okoliczności sporne w sprawie zostały już dostatecznie wyjaśnione i przeprowadzanie kolejnych dowodów prowadziłoby do niedopuszczalnego przewlekania postępowania (art. 217 § 3 KPC). Na tej samej zasadzie Sąd pominął przy ustalaniu stanu faktycznego te dowody, które uznał za bezprzedmiotowe i nie mające wpływu na rozstrzygnięcie. Takim dowodem w ocenie Sądu były, między innymi, wydruki ze stron internetowych portalu hostelsclub.com /białe teczki dołączone do akt z opisem – dowody/ przedłożone na okoliczność cen noclegów, z których mogli skorzystać kierowcy zatrudnieni u strony pozwanej. Z punktu widzenia rozstrzygnięcia nie miało to jednak znaczenia, albowiem strona pozwana w ogóle nie wypłacała powodowi należnych ryczałtów na noclegi, stąd ceny takich noclegów nic do sprawy nie wnoszą.

Materialnoprawną podstawą roszczeń powódek dotyczących wynagrodzenia za przepracowane przez S. D. (1) godziny nadliczbowe stanowi przepis art. 151¹ § 1 k.p. zgodnie z którym za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia przysługuje dodatek w wysokości:

1) 100 % wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych

przypadających:

w nocy,

w niedzielę i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,

w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy,

2) 50 % wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż S. D. (1) otrzymywał ryczałt za godziny nadliczbowe. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1998 r., sygn. akt I PKN 143/98, „ w sytuacji kiedy pracownicy wykonują stale pracę poza zakładem pracy i – w związku z tym – nie podlegają nadzorowi pracodawcy znowelizowany Kodeks pracy zezwala pracodawcy na zastąpienie dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych ryczałtem, którego wysokość odpowiada przewidywanemu wymiarowi zatrudnienia w godzinach nadliczbowych. Ryczałt nie może znacznie odbiegać od wynagrodzenia należnego za pracę w godzinach nadliczbowych obliczonego według norm ustawowych. W razie różnicy w wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych w wymiarze ustawowo określonym a wynagrodzeniem określonym w postaci ryczałtu, przyznanie ryczałtu nie pozbawia pracownika prawa do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe ponad kwotę ryczałtu w przypadku, gdy faktyczny czas pracy w sposób istotny przekracza limit godzin nadliczbowych przyjęty za podstawę obliczenia ryczałtu”.

W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom strony powodowej, faktyczny czas pracy S. D. (1) w godzinach nadliczbowych nie przekraczał limitu godzin nadliczbowych przyjętych za podstawę obliczenia ryczałtu.

Zgodnie ze zleceniem Sądu, biegły sądowy w opinii uzupełniającej z dnia 3 stycznia 2014 r. wyliczył wynagrodzenie powoda za pracę w godzinach nadliczbowych nie – jak w opinii z dnia 15.07.2013 r. według wskazań tzw. D. – lecz zgodnie z ewidencją czasu pracy pracownika S. D. (1). W ocenie Sądu, słuszne były zarzuty pełnomocnika strony pozwanej, że biegły w opinii z dnia 15 lipca 2013 r. samodzielnie, bez żadnej podstawy wyliczył wynagrodzenie pracownika S. D. (1) na podstawie wskazań tzw. D., choć nie mogły one stać się podstawą do ustalenia jego czasu pracy. Przede wszystkim nie mogły one stać się podstawą do wyliczenia czasu pracy z uwagi na fakt, że strona pozwana jako

pracodawca prowadził prawidłową ewidencję czasu pracy poprzez umożliwienie kierowcom ewidencji czasu pracy przy użyciu licencjonowanego oprogramowania tachografu, co nie było kwestionowane przez stronę powodową.

Wobec faktu, że strona pozwana przedstawiła prawidłowo prowadzoną ewidencję czasu pracy na podstawie danych z tachografu, ciężar dowodu zgodnie z art. 6 kc, że ewidencja ta nie była rzetelna i prawdziwa spoczywał na stronie powodowej. Natomiast strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, że ewidencja czasu pracy S. D. (1) wykazana na podstawie tachografu była nieprawdziwa. Nie wykazała również podstawy, dlaczego D. miałyby stać się podstawą do wyliczenia jego czasu pracy. Przede wszystkim dokumenty te nie zawierały danych dotyczących czasu pracy, lecz służyły w zupełnie innym celu.

Strona pozwana wyraźnie w Regulaminie Pracy wskazała, co potwierdzili również świadkowie, a strona powodowa nie przedstawiła dowodów przeciwnych, że D. służyły jedynie w celu ewidencji podróży zagranicznych i krajowych kierowców. W celu sporządzenia takiego raportu pracownik był zobowiązany jedynie podawać nr personalny, nr rejestracyjny, nr boczny pojazdu, imię, nazwisko, numer tygodnia, datę, wagę ładunku, stan kilometrów, tankowania, wszystkie wydatki kosztowe, dane do wyliczenia diety zagranicznej tj. dni w których będąc w delegacji pracował oraz dni w których nie pracował, diety krajowej, miejscowości załadunku i rozładunku. Raporty te służyły zatem wyłącznie obliczaniu wysokości diet krajowych i międzynarodowych oraz rozliczeniom pracodawcy z kontrahentami, a także kontroli stanu zużycia pojazdów i nie stanowią podstawy do rozliczania pracowników z tytułu należności pracowniczych. Jedyną zatem podstawą ustalania czasu pracy kierowców były informacje uzyskane z tachografów, które winny były być rzetelnie przez kierowców wypełniane.

Mając powyższe na uwadze, Sąd przyjął za prawdziwe ustalenia biegłego sądowego z opinii z dnia 3 stycznia 2014 r. który wyliczył czas pracy powoda w godzinach nadliczbowych zgodnie z danymi z tachografu w wysokości 71 godzin, 45 minut, z czego 65 godzin i 45 minut po przekroczeniu dobowej normy czasu pracy. Skoro zatem strona pozwana wypłaciła S. D. (1) z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych kwotę 2578,01 zł, a należne mu wynagrodzenie z tego tytułu zgodnie z umową o pracę wynosiło jedynie kwotę 777,36 zł, a zgodnie z regulaminem jedynie kwotę 955,75 zł, to zarówno w jednym, jak i w drugim przypadku, strona pozwana dokonała nadpłaty wynagrodzenia S. D. (1) z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych.

Zatem roszczenia powódek o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych nie zasługiwały na uwzględnienie z tego powodu, że strona pozwana wypłaciła S. D. (1) ryczałty za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z dodatkiem do ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych w wysokościach przekraczających należne mu wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach obliczone zarówno w sposób przewidziany w umowie o pracę, jak i w sposób przewidziany w obowiązującym u strony pozwanej regulaminie wynagradzania. W związku z tym całkowicie bezprzedmiotowe stało się rozstrzygnięcie przez Sąd czy powód powinni mieć nadgodziny rozliczane zgodnie z postanowieniami łączącej go ze stroną pozwaną umowy o pracę, czy też może na podstawie obowiązującego go regulaminu wynagradzania. Ponieważ strona pozwana wypłaciła powodowi większe wynagrodzenie za nadgodziny, niż należne mu wynagrodzenie za pracę w nadgodzinach liczoną na wszystkie powyżej omówione sposoby, więc powództwo w tym zakresie zasługiwało na oddalenie.

W konsekwencji powyższych rozważań i na podstawie powołanych przepisów, w pkt. I wyroku Sąd powództwo oddalił.

Podobne stanowisko w zakresie żądania przez pracowników strony pozwanej wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych zawarł Sąd w sprawach z powództwa P. G. sygn. akt IV P 726/10 oraz w sprawie z powództwa M. D. (3) sygn. akt IV P 386/11.

Sąd w pkt II wyroku nie obciążył powódek kosztami postępowania na podstawie art. 102 kpc.

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Jednak w niniejszej sprawie, Sąd uznał, że winien mieć zastosowanie przepis art. 102 kpc.

Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z 13.10.1976r. w sprawie sygn. akt IV PZ 61/76 (opublikowanym w Lex nr 7856) przepis artykułu 102 k.p.c. pozostawia - ze względów słuszności - sądowni pewną swobodę w przyznawaniu zwrotu kosztów procesu, gdyby stosowanie zasady odpowiedzialności za wynik (art. 98 k.p.c.) nie dałoby się pogodzić z zasadami słuszności. Przepis ten może być stosowany w zależności od konkretnego stanu faktycznego. W postanowieniu z dnia 14.01.1974r. w sprawie sygn. akt II Cz 223/73 (publ. w Lex 7379) Sąd Najwyższy stwierdził także ,że zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego.

Kierując się tymi wskazaniem Sąd uznał, że z uwagi na zasadę słuszności nieuzasadnionym byłoby obciążanie powódek kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej.

Ustalając powyższe, Sąd w szczególności miał na uwadze okoliczności związane z sytuacją finansową powódek, które stały się stroną w postępowaniu z uwagi na śmierć pracownika S. D. (1), który zmarł w trakcie postępowania. Powódki podtrzymały żądanie pozwu jedynie w zakresie żądania wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, natomiast cofnęły żądanie w zakresie należności z tytułu podróży służbowych. Stanowisko powódek było konsekwencją stanowiska zmarłego pracownika S. D. (1).

Zgodnie z oświadczeniem z dnia 23 stycznia 2017 r. łączny koszt utrzymania powódek wynosi kwotę 2200 zł, natomiast ich łączny dochód stanowi kwotę 3400 zł. Powódka M. D. (1) jest aktualnie studentką studiów stacjonarnych.

Skoro dzięki art. 102 kpc, ustawodawca upoważnił Sąd do oceny żądań stron w przedmiocie kosztów celowej obrony, Sąd uznał za zasadne przyjąć, że w niniejszym przypadku ze względów słuszności brak podstaw do obciążania powódek kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej w jakiegokolwiek wysokości.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd nie obciążył powódek kosztami postępowania i na podstawie art. 102 kpc, orzekł jak w pkt II wyroku.

Sąd nie obciążył powódek również kosztami sądowymi z uwagi na treść art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zgodnie z uchwałą SN z 5.03.2007, Sąd w orzeczeniu kończącym w instancji sprawę z zakresu prawa pracy, w której wartość przedmiotu sporu nie przewyższa kwoty 50.000 zł obciąży pozwanego pracodawcę na zasadach określonych w art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) kosztami sądowymi, których nie miał obowiązku uiścić pracownik wnoszący powództwo lub odwołanie do Sądu (art. 96 ust. 1 pkt 4 tej ustawy); z wyłączeniem opłat od pism wymienionych w art. 35 ust. 1 zdanie pierwsze tej ustawy (por. uchwała SN z 5.03.2007; sygn. I PZP 1/07; publ. OSNP 2007/19-20/269). Brak zatem podstaw do obciążania powódek kosztami sądowymi w zakresie oddalonego powództwa.